

Monumentnummer*: 8308

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 14 oktober 1965
Kadaster deel/nr 82962/167

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Arnhem		Arnhem		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Bakkerstraat	67 A	A		6811 EK	Arnhem		
Bakkerstraat	68			6811 EK	Arnhem		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Arnhem		O				8355	
Arnhem		O				8356	

Omschrijving**

Inleiding

Huis (nr.68) met gepleisterde lijstgevel (XIXA) en gave vensters en ramen. Jongere winkelpui met paneeldeuren (XIXd). Gevel staat voor een in oorsprong ouder pand (XVIII). Achterhuis met bakstenen gevel met vroeg 19de eeuwse detaillering. Voorts een aan karakteristieke binnenplaats gelegen huis (67a) met uitwendig laat 18de/vroeg 19de eeuwse verschijningsvorm, maar wat oudere kern, waarvan kelder, achtergevel en delen der kapconstructie bewaard zijn (XVII-XVIII). De achtergevel mogelijk laat middeleeuws. In dit gedeelte belangrijke 18de eeuwse interieurelementen, zoals onder meer vertrek met stucplafond en schouw in Lod.XV.

Het pand Bakkerstraat 67a-68 bestaat uit twee bouwdelen, waarvan de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling niet gemakkelijk aan de gebouwen zijn af te lezen. Het aan de Bakkerstraat gelegen nr.68 lijkt in zijn geheel niet ouder te zijn dan de late 18de eeuw. Dit pand verkreeg in het begin van de 19de eeuw een nieuwe voorgevel met lijst en in de late 19de eeuw een eenvoudige houten winkelpui. Op de zolderverdieping is te zien dat het pand destijds tegen de zware zijgevel van een fors middeleeuws huis (het thans gesloopte nr.69) is gebouwd. Van dit oude huis resteert dus de zijgevel, die aan de bovenzijde afsluit met een zware waterlijst.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waarschijnlijk met gebruikmaking van een oude gevel (zuidzijde) werd in de 18de eeuw achter het pand Bakkerstraat 66 een huis gebouwd, dat in het begin van de 19de eeuw wat betrefte buitenzijde enigszins werd gemoderniseerd. Uit de 18de eeuw dateren nog het metselwerk, de meeste kozijnen, de kapconstructie en diverse fraaie interieurelementen (kozijnen, deuren, in de achterkamer een belangrijk stucplafond en een schouw in Lod.XV stijl). De ouderdom van de kelder is niet geheel duidelijk, maar is waarschijnlijk 18de eeuws.

Van dit bouwdeel bleven oude verkoopakten bewaard uit de 17de eeuw (1626, 1665). Er zijn aanwijzingen voor een splitsing na verkoop in het midden van de tweede helft van de 18de eeuw (ca. 1772), hetgeen wellicht een ingrijpende verbouwing tot gevolg heeft gehad.

Omschrijving

Bakkerstraat 67a-68 bestaat uit twee afzonderlijke bouwdelen: een huis aan de Bakkerstraat (68) en een huis (67a) gelegen ten zuiden van de hierachter gelegen binnenplaats.

Bakkerstraat 68 bezit een rechthoekige plattegrond en bestaat uit een drie bouwlagen hoog voorhuis met zadeldak met de nokrichting evenwijdig aan de voorgevel en een tweelaags achterhuis met een schilddak met de nokrichting haaks op het voorhuis. De daken zijn gedekt met moderne verbeterde Hollandse pannen. Het voorhuis bezit een drie traveeën brede gepleisterde lijstgevel aan de straatzijde, aan de bovenzijde afsluitend met een geprofileerde architraaf, een glad houten fries en een geprofileerde houten kroonlijst. De eerste bouwlaag bezit een historische symmetrische winkelpui met geprofileerde houten kozijnstijlen en geheel rechts een pilaster, en voorts een afsluitend hoofdstel. In het midden een breed veelruits etalageraam, geflankeerd door links een winkel deur met paneel beneden en een enkelruits bovenlicht, en rechts een paneel deur met gietijzeren rooster en een bovenlicht naar de bovenwoning. In de tweede en derde bouwlaag vensters met houten lekdorpels, zware kozijnen en 6-ruits schuiframen (tweede bouwlaag) of 4-ruits stolpramen (derde bouwlaag). De achtergevel is gemetseld in baksteen en bezit in de eerste bouwlaag links een ingang met dubbele paneel deur en een 15-ruits bovenlicht. Rechts twee vensters met 8-ruits schuiframen. In de tweede bouwlaag hierboven vensters met 6-ruits schuiframen en geheel links een half rond venster met 3-ruits raam. Boven de ingang bevindt zich een merkwaardig uitgebouwd geveldeel met plat dakje en een klein raampje.

Het aan de binnenplaats gelegen achterhuis bezit een rechthoekige plattegrond, twee bouwlagen en een zadeldak met de nokrichting evenwijdig aan de voorgevel. Het dak is gedekt met rode muldenpannen. Tegen de westelijke kopgevel bevindt zich een kleine rechthoekige uitbouw, waartegen beneden een niet monumentale serre uitbouw. Gevels grotendeels gemetseld in 18de eeuwse handvormsteen in kruisverband. De achtergevel (zuidzijde) is deels in oudere baksteen gemetseld (formaten 23-24x5«-6, 5 lgn = 38 cm.). De brede aan de binnenplaats gelegen gevel is zeven traveeën breed en bevat vensters met strekken, hardstenen lekdorpels, kozijnen met kraalprofiel en vroeg 19de eeuwse 8-ruits schuiframen (eerste bouwlaag) en stolpramen in de tweede bouwlaag, deze laatste voorzien van fraai gietijzeren sluitwerk aan de binnenzijde. De eerste bouwlaag bevat voorts uiterst links een ingang met onderdorpel van basaltlava, kozijn met laag geplaatst kalf, een 9-ruits deur en een bovenlicht met ruitvormige roedenverdeling. In de derde travee van links een kozijn met 8-ruits schuifraam (rechts) en 3-ruits paneel deur met bovenlichtje (links). Deze ingang is naderhand toegevoegd. De derde travee van rechts bevat de hoofdingang met zwaar kozijn met hardstenen onderdorpel, laag geplaatst kalf, dubbele empire-paneel deur en een 2-ruits bovenlicht. Onder de twee vensters rechts grote kelderlichten. In de westelijke kopgevel bevinden zich in eerste en tweede bouwlaag vensters van hetzelfde type als in de voorgevel. In de top van de gevel, welke afsluit met bakstenen vlechtingen en natuurstenen dekplaten op de schouders, bevindt zich een venster met 4-ruits

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stolpraam. Rechts tegen deze gevel een rechthoekige uitbouw van twee bouwlagen met plat dak. Hierin enige eenvoudige venstertjes met rollagen aan de bovenzijde. In de gevels diverse grote staafankers.

In het inwendige van nr.67a zijn onder meer van belang: grote gepleisterde gewelfkelder met tongewelf met de kruin evenwijdig aan de voorgevel aan de binnenplaats. In deze gevel twee middels keperbogen getoogde kelderlichten. Bakstenen vloer en bakstenen trap met gepleisterde treden en houten stootborden.

In eerste bouwlaag: achterkamer met 18de eeuwse schouw met houten gemarmerde schoorsteenmantel met schouderboogmotieven en een houten boezem met hoekpilasters, die aan de onderzijde in rijk gesneden omkrullende ornamenten uitlopen (Lod.XV stijl); geprofileerde kroonlijst, aansluitend onder gaaf stucplafond met hoekornamenten en middenrozet in rococostijl; middenrozet bevat vier in rocaille-ornamenten opgenomen engeltjes; voorts geprofileerde kozijnen, paneeldeur met schouderboogpaneel en aan gangzijde net als andere deuren gehout en voorzien van zwarte lijnversieringen; marmeren vloer; oorspronkelijk trappenhuis met ronde trappaal; in de keuken stucplafond met middenrozet.

Waarschijnlijk 18de eeuwse kapconstructie, bestaande uit zes dekbalkgebinten met kromstijlen, rechte, gepende korbelen en deels vernieuwde schoren. De onderdelen zijn aan de noordzijde genummerd met gehakte ovaaltjes, aan de zuidzijde met gehakte strepen (oplopend van I tot IIIII, nummering op zesde spant niet goed zichtbaar).

In het aan de Bakkerstraat gelegen nr.68 bezit onder meer binnenluiken bij diverse vensters.

Waardering

Het huis met markante, 19de eeuwse verschijningsvorm, lijstgevel met historische winkelpui en aan binnenplaats gelegen tweede huis met gave 18de/-19de eeuwse verschijningsvorm en waardevol interieur met vele 18de eeuwse elementen heeft een interessante bouwgeschiedenis, welke deels afleesbaar is. Het huis is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde. Voorts van stedenbouwkundig belang vanwege de situering in de karakteristieke westelijke gevelwand, welke ondanks moderne ingrepen nog vele waardevolle onderdelen bezit. Het pand Bakkerstraat 67a bezit een zeer bijzondere situering op het binnenterrein tussen Bakkerstraat en Weverstraat en is daarmee van belang voor het zichtbaar houden van een specifiek gegeven in de nederzettingsstructuur (rooilijn, verkaveling) van de (middeleeuwse) stadskern van Arnhem.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument